

Штанько А.А., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Белуга Ю.М., старший викладач

РЕЄСТРАЦІЯ ШЛЮБУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Введення воєнного стану в Україні та повна війна з боку держави-агресора, безперечно, вплинули на всі аспекти життя України. Проте законодавці відреагували вкрай активно, узгодивши нормативні положення в сферах, які цього потребують в першу чергу. Сфера сімейного права також торкнулася змін, і одним із найпоширеніших питань, які постають перед громадянами, є реєстрація шлюбів.

Як вбачається зі статистики, під час дії воєнного стану зросла кількість реєстрації шлюбів в Україні.

За весь період воєнного стану органи державної реєстрації актів цивільного стану (далі – ДРАЦС) не зупиняли своєї роботи, а тому зареєструвати шлюб перешкод не було і немає. Виняток, звичайно, становили території, на яких велися активні бойові дії або де приміщення ДРАЦСу було фізично знищено. Але навіть за таких умов перешкод, як таких, не існувало, оскільки шлюб можна було зареєструвати у найближчому працюючому відділі ДРАЦС [3].

Як до війни, так і після її початку шлюб можна зареєструвати на загальних засадах (через місяць), подавши відповідні заяви до органу ДРАЦС. Проте, законодавством встановлено, що якщо життю нареченого чи нареченої загрожує безпосередня небезпека, то шлюб повинен бути зареєстрований в день подачі заяви або у будь-яку іншу дату за бажанням наречених. Агресію російської держави на території України цілком доцільно вважати такою обставиною.

Звертаючись до ДРАЦСу нареченим потрібно подати такі документи:

- паспорт громадянина України;

– якщо хтось із наречених вже перебував у зареєстрованому шлюбі, свідоцтво про розірвання шлюбу чи рішення суду про розірвання шлюбу або свідоцтво про смерть;

– у разі, коли одному з наречених виповнилося лише 16 чи 17 років, – рішення суду про надання права на шлюб;

– квитанцію про сплату державного мита. Якщо наречені звільнені від його сплати, то тоді надається документ про звільнення від його сплати. Здійснити оплату можна, не виходячи з приміщення, за допомогою платіжного терміналу.

Коли ми говоримо про реєстрацію шлюбу за 24 години, то обмеження у часі може виникнути, якщо пара звернулася для реєстрації шлюбу, наприклад, у кінці робочого дня або якщо один із наречених – іноземець. Щодо останнього, то реєстрація шлюбу потребує додаткової перевірки законності його перебування на території України, тому процедура може зайняти дещо більше часу, аніж добу.

В умовах воєнного стану Кабінет Міністрів України спростив процес одруження для військовослужбовців, відтепер це можна зробити онлайн.

Щоб одружитись наречені не зобов'язані приходити особисто, достатньо підключитись по відеозв'язку. Проте це стосується лише тих наречених, що нині боронять нашу державу, серед яких є

- військовослужбовці
- працівники поліції
- нацгвардійці
- представники інших військових формувань, які утворені відповідно до закону України
- працівники закладів охорони здоров'я.

Для укладення такого шлюбу військовослужбовцям необхідно подати заяву про державну реєстрацію шлюбу своєму начальнику, який потім засвідчує справжність підпису військовослужбовця на заяві та передає її до найближчого відділу ДРАЦС. Зі свого боку, цей відділ ДРАЦСу самостійно направив отримані заяви до відповідного відділу за місцем проживання нареченої чи нареченого. Після цього другий нареченого і нареченої звертається до відділу, який прийняв заяву, і подає всі перераховані документи для завершення процесу реєстрації. Але

важливо, щоб на відеозв'язку при реєстрації шлюбу були присутній військовослужбовець!

Ще одна особлива можливість для військовослужбовців – оформлення свідоцтв про шлюб. Його може підготувати та завірити печаткою безпосередньо військовий командир або відповідальна особа лікувального закладу, в якому працюють або працюють один або обидва з наречених, і поставити печатку закладу (за наявності) [3].

Після внесення документу про реєстрацію шлюбу до Державного реєстру актів цивільного стану громадян, тим відділом до якого було надіслано оригінал такого акту, подружжю або одному з нього видається свідоцтво в органі ДРАЦС.

Отже, законодавець зробив все, щоб в умовах такого не простого часу, закохані серця могли комфортно укласти шлюб та бути щасливими, адже сім'я є важливим соціальним інститутом.

Література

1. Сімейний кодекс України від 2002, № 21-22, ст.135 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>.

2. Деякі питання державної реєстрації шлюбу в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.03.2022 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-derzhavnoyi-reyestraciyi-shlyubu-v-umovah-voyennogo-stanu-213>.

3. Сібірцева О. Новели у сфері реєстрації шлюбів, народження та смерті під час війни. 2022. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/noveli-u-sferi-reestraciyi-shlyubiv-narodzhenny-a-ta-smerti-pid-chas-viyni.html>.